

TERHI SEINÄ on opetusneuvos Opetushallituksessa Tutkintojen kieliosaamisen tunnustaminen-yksikössä. Hän työskentelee auktorisoidun kääntäjän tutkintojärjestelmän ja oikeustulkikirekisterin parissa.

Opetushallituksen Tutkintojen tunnustamisen ja kieliosaamisen palvelut esittäytyvät

Uusi yksikkö yhdistyi lokakuussa 2021 aiemmasta Tutkintojen tunnustamisen yksiköstä sekä Yleisivistävässä yksikössä sijainneista kieli- ja kääntäjätutkinnoista sekä oikeustulkikirekisteristä.

Tutkintojen tunnustamisella tarkoitetaan päätöstä siitä, millaisen kelpoisuuden toisessa maassa suoritettu tutkinto antaa työtä tai opiskelupaikkaa haettaessa. Päätöksiä tekevät viranomaiset, oppilaitokset ja korkeakoulut sekä työnantajat. Opetushallituksen tai muun viranomaisen tunnustamispäätös tarvitaan, jos halutaan työskennellä säännellyssä ammatissa tai tehtävässä, johon vaaditaan tietyn tasoinen korkeakoulututkinto. Kun tutkinto on suoritettu ulkomailla ja halutaan Suomessa kelpoisuus opetuksen tai koulutuksen tehtävään, tarvitaan todennäköisesti Opetushallituksen päätös tutkinnon tunnustamisesta. Opetushallituksen sivuilla on tietoa hakuprosessista ja mm. siitä, miten Suomessa suoritettut tutkinnot tunnustetaan ulkomailla.

Kieliosaamisen palveluja ovat Yleiset kielitutkinnot, valtionhallinnon kielitutkinnot, auktorisoidun kääntäjän tutkintojärjestelmä sekä oikeustulkikirekisteri.

Yleiset kielitutkinnot (YKI) on Suomen valtion virallinen kielitutkintojärjestelmä. YKI-todistusta tarvitaan haettaessa Suomen kansalaisuutta (suomen ja ruotsin kielen tutkinnot), työ- tai opiskelupaikkaa tai todistettaessa hakijan kielitaidon tasoa työnantajalle. YKI-tutkinnoissa on neljä osakoetta: puhuminen, puheen ymmärtäminen, kirjoittaminen ja tekstin ymmärtäminen. Jokaisesta osakokeesta annetaan oma arvosana. Tutkinnon voit suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, pohjoissaame, ranska, ruotsi, saksa, suomi ja venäjä.

Valtionhallinnon kielitutkintojärjestelmä on tarkoitettu julkishallinnon henkilöstön toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen. Järjestelmän todistuksilla voi osoittaa myös Suomen kansalaisuuden saamiseksi edellytettävää suomen ja ruotsin kielen taitoa. Valtionhallinnon kielitutkintoja voi suorittaa tyydyttävällä, hyvällä ja

erinomaisella tasolla ja ne sisältävät valtionhallinnon kielenkäyttötilanteisiin liittyviä tehtäviä. Työnantajalta tai opiskelupaikasta tulee selvittää, minkä tasoista kielitaitoa hakijalta edellytetään.

Auktorisoidun kääntäjän tutkintojärjestelmässä on mahdollista saada auktorisoidun kääntäjän oikeus ja toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana. Auktorisoidun kääntäjän oikeuden voi saada kolmella tavalla: suorittamalla **auktorisoidun kääntäjän tutkinnon** hyväksytysti tai kun **ylempään korkeakoulututkintoon** sisältyy auktorisoidun kääntämisen opintoja tai aiemman **virallisen kääntäjän** oikeuden kautta

Auktorisoitu kääntäminen tarkoittaa laillisesti pätevän käännöksen laatimista. Käännettävät dokumentit voivat olla yksityisiä tai julkisia asiakirjoja, joita tarvitaan esimerkiksi viranomaispäätökseen tai oikeuskäsittelyn välineeksi. Opetushallitus ylläpitää auktorisoitujen kääntäjien rekisteriä, jonne Opetushallituksen yhteydessä toimivan Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunnan hyväksymät kääntäjät merkitään. Auk-

torisoidun kääntäjän palveluja tarvitseva asiakas voi hakea rekisteristä kääntäjää kieliparin, nimen tai asuinpaikan mukaan. Auktorisoituja kääntäjiä on rekisterissä 2600 ja kielipareja 75. Uudistettu rekisteri julkaistaan syksyllä 2022.

Auktorisoidun kääntäjän tutkinnossa osoitetaan tutkintokielten kieli- ja kääntämistaito sekä auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittava muu taito. Tutkinto suoritetaan yhdessä kieliparissa yhdellä tutkintokerralla. Tutkinnossa edellytetään molemmissa tutkintokielistä Eurooppalaisen viitekehysten taitotasoa C2. Tutkinnossa käännösuunta on joko kotimaisista kielistä (suomesta, ruotsista, inarin-, koltan- tai pohjoissaamesta) vieraisiin kieliin, vieraisista kielistä kotimaisiin kieliin tai kotimaisista kielistä toisiin kotimaisiin kie-

liin. Auktorisoidun kääntäjän kielipari ei voi koskaan olla kahden vieraan kielen välillä.

Opetushallituksen ylläpitämästä oikeustulkkierekisteristä voi hakea Oikeustulkkierekisterilautakunnan hyväksymiä oikeustulkkeja. Oikeustulkkierekisterin tarkoitus on auttaa viranomaisia ja yksityishenkilöitä löytämään oikeustulkki, joka on riittävän pätevä toimimaan tulkkina oikeudellisissa asioissa. Oikeustulkki tulkaa erilaisissa oikeudellisissa viranomaisasioissa, joita ovat esimerkiksi tuomioistuinten, poliisin ja maahanmuuttoviraston prosessit. Oikeustulkki hallitsee niihin liittyvän ammattikielen ja vakiintuneet ilmaukset molemmilla työkielillään. Oikeustulkkierekisterissä on yli 100 oikeustulkkiä 25 kielessä. ■

Lisätietoa:

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tutkintojen-tunnustaminen>

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kieli-ja-kaantajatutkinnot>

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/oikeustulkkierekisteri>

År 2023 delar SFV ut *Christoffer Grönholms pris* på 10 000 euro. Priset delas ut som ett kulturpris till en lärare som undervisar i svenska i en finskspråkig läroinrättning.

Känner du någon som vore värd priset, tipsa oss senast i december på www.sfv.fi/tipsa

Vi delar årligen även ut de traditionella, årliga svenskläraryrket på 5 000 euro.

Svensklärarna i Finland rf nominerar till dessa pris.

